БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 280 (4379)
9 ДЕКАБРЬ, 1980 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СЎНГГИ МОДЕЛЬ ЎЗЛАШТИРИЛДИ

1-пойафзал фабрикасининг болалар оёқ кийими ишлаб чиқариш цехи коллективи «КПСС XXVI съездига—26 зарбдор ҳафта» ташаббусига қўшилиб, зарбдорчасига меҳнат қилмоқда. Цехда юзга яқин ишчи бўлиб уларнинг кўпчилиги коммунистик меҳнат зарбдори ҳамда ишлаб чиқариш илғоридир. Мазкур коллектив цехлараро ўтказилаётган социалистик мусобақада биринчилар қаторида бормоқда. Ишчилар йил давомида 21 хил янги моделдаги болалар пойафзалини ишлаб чиқаришга сўз берган эдилар. Шу кунга қадар ана шу моделларнинг 20 хили ишлаб чиқаришга жорий этилди.

БУГУН

цехда янги моделларнинг сўнгги—21-хили ишлаб чиқарила бошланди. Мазкур модель болалар пойафзалининг қишга мўлжалланган хили бўлиб, аввалгисидан бежиримлиги ҳамда тагчармининг қалинлиги билан фарқ қилади.

«Компрессор» заводи коллективи КПСС XXVI съездини меҳнатда муносиб армуғонлар билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқда. Ушбу фотолавҳада шундай эзгу ният билан тер тўкаётган йиғувчи-слесарлар бригадаси аъзоси Виктор Фриде акс этган. Бу илғор ишчи вақтдан унумли фойдаланиб, ишлаб чиқариш графигидан ўзган ҳолда меҳнат қилмоқда. Унинг шахсий меҳнат календарида ўн биринчи беш йиллик ҳисоби очилди.

М. Нуриддинов фотоси.

САЙЛОВЧИЛАР НАКАЗИ АСОСИДА

ДЕПУТАТЛАР КЎМАГИДА

Куйбишев райони йил сайин чирой очиб, ободонлашиб бормоқда. Аҳолига қанчадан-қанча қулайликлар яратилмоқда.

Кейинги пайтда районда маданий-маиший хизмат кўрсатишга мўлжалланган 25 та бино қурилди. Уларнинг аксарияти сайловчилар наказы асосида бунёд этилди.

Сайловчиларнинг таклифлари ва коллективларнинг сўровларига биноан, район Совети депутатлари кўмагида саккизта сартарошхона, бешта кир ювадиган пункт, бешта пойафзал ремонти устахонаси, иккита фотоателье қурилиб, Қорасув, «Ташавтомаш», Луначарский шоссесининг Жанубий томонидаги, Шимоли-Шарқ ва бошқа массивларнинг аҳолиси учун фойдаланишга топширилди. Маиший хизмат кўрсатиш пунктлари ва устахоналарининг саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари ва муассасаларнинг коллективларига хизмат кўрсатиш маданияти бирмунча оширилди.

* * *

РАЙОН ЁШАРМОҚДА

Пойтахтдаги энг кекса ва индустриал Октябрь райони қайта ёшаряпти. Илгариги Шайхантоҳур ва Кўкча даҳалари таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди.

«Марказ—13», «Марказ—14», «Марказ—26», «Марказ—27» каби кварталларда кўп қаватли замонавий уйлар бир текис саф тортди, кенг ва равон кўчалардан транспортлар бетиним қатнаб турибди. Цирк, республика Пионерлар саройи, театр каби бинолар шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшяпти.

Райондаги дам олиш зонаси ҳам кенгайтирилмоқда ва ободонлаштирилмоқда. Бунда айниқса Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат парки, Халқлар дўстлиги кўчасидаги хиёбонлар, Анҳор соҳилини янада кўкаламзорлаштириш истагини билдирган сайловчиларнинг наказларига алоҳида эътибор берилмоқда.

XXVI

БУЮК БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

Тошкентликлар мамлакатни ўн биринчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини қизғин муҳокама қилмоқдалар

ЙЎЛИМИЗНИ ЁРИТИБ

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари» биз тракторсозларнинг ҳам асосий йўналишимизни белгилаб беришда бош дастуриламал бўлди, десам муболаға бўлмайди. Чунончи унда шундай дейилган: **«Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлигида «К—700», «Т—150» ва бошқа типлардаги кучли тракторлар, шунингдек, уларга қўшиб ишлатиладиган машина ва қуролларнинг бутун комплексини ишлаб чиқаришни янада ўстириш таъминлансин».**

Дарҳақиқат, ҳозирги замон қишлоқ хўжалиги ва унинг барча экинларидан мўл ҳосил яратиш ана шундай кучли машиналар ишлаб чиқаришни талаб этмоқда. Бу борада бизнинг коллективимиз ҳам талай ишларни амалга оширди ва оширмоқда. Ҳозирда бош конвейердан «МТЗ—80Х» машинасини тушириб олинмоқда. Конструкторларимиз эса, келгусида ундан ҳам қувватли, яхши жиҳозланган кабинага эга бўлган машина ишлаб чиқариш устида изланиш олиб боряптилар.

Йилнинг ўтган ойларида дала меҳнаткашларига пландан ташқари кўплаб прицеп ва тракторлар етказиб бердик. Келгуси беш йилликка эса улкан ишларни режалаштирмоқдамиз. Бунда асосий йўналишлар йўлимизни машъал каби ойдинлаштирмоқда.

М. ТУРОБОВ,
«СССР 50 йиллиги» номли Тошкент трактор заводининг ишчиси, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери.

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ ВА МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг цехларида бўлиб ўтган йиғилишларнинг қатнашчилари «СССРни ривожлантиришнинг 1981—1985 йилга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасини қизғин маъқуллаётганликларини изҳор қилдилар.

Ип йигирувчи Т. Авазова ҳамкасб дугоналари ҳузурида сўзга чиқиб бундай деди:

— Лойиҳани ўқир эканмиз янги беш йиллик уфқлари яхши кўзга ташланадиган жуда катта чўққига чиқиб олган кишидек ҳис қиламиз ўзимизни. Бизларнинг ҳаммамиз ҳозирги вақтда янги жўшқинлик, янада яхшироқ меҳнат қилиш иштиёқи билан тўлиб-тошмоқдамиз.

— Биз тўқувчиларни газлама ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш тўғрисидаги режалар илҳомлантирмоқда, — деди тўқувчи З. Собирова. —Лойиҳада 1985 йилда республикамизда ип ва шойи газлама тўқиш 560—570 миллион квадрат метрга етказиш кўзда тутилган. Ҳозирнинг ўзидаёқ маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Комбинатнинг янги иккита филиали фойдаланишга топширилди, учинчи филиал қурилиши тугалланай деб қолди, мавжуд цехлар реконструкция қилиниб, кўпгина янги асбоб-ускуналар ўрнатилмоқда. Бир сўз билан айтганда, ишни яхшилаш учун барча шарт-шароитлар яратилмоқда. Бизнинг вазифамиз ана шу ғамхўрликка зарбдор меҳнат билан жавоб беришдир.

Тошкент тўқимачилари қабул қилинган резолюцияларда КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга, меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама оширишга сўз бердилар.

(ЎзТАГ).

Камалак рангида товланади

Полистиролдан ишланган уч қатор айланали қандил худди биллур қандилни эслатади. Ёнганда ундан камалак тусли ранг тарқалади...

Бу — «Электробитприбор» заводида ишлаб чиқариши ўзлаштирилган тўрт янги буюмнинг биридир. Бугунги кунда уни потокда, корхонанинг тайёр маҳсулотлар омборида кўриш мумкин. Улардан учтаси давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариляпти.

— Янги буюмлар,— дейди корхона бош конструктори Эркин Ёқубов,— илгагининг узайтирилганлиги билан бошқаларидан фарқ қилади. Тўрт ва беш лампали ёритгичлар ялтироқ никель билан қопланган. Йил охиригача ана шу ёритгич буюмлардан бир неча ўн минг сўмлик ишлаб чиқариш белгиланган. Яқинда яна иккита тўрт лампали осма ёритгич ишлаб чиқаришга «йўлланма» олди ва улар олий категорияли сифатга аттестация қилинди.

Бу янгиликларни амалга оширишда корхона конструктор ва инженерлари Т. Халеева, М. Ортиқова ва бошқалар астойдил тер тўкдилар.

«Электробитприбор»чилар йилни яхши ютуқлар билан якунлаяптилар. Ўн бир ойликда пландан ташқари 95 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Йиллик социалистик мажбуриятда белгиланган 70 минг сўмлик мажбурият 20 минг сўмликка ошириб адо этилди.

тонгги газеталарда

✦ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга расмий дўстона визити бошланди. Кеча Деҳлида Совет давлати бошлиғини кутиб олиш маросими замон синовидан ўтган Ҳиндистон—Совет дўстлигининг ёрқин намойишига айланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев кеча Ҳиндистон Республикасининг Президенти Н. С. Редди ҳузурида бўлди.

Шу куни Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмоннинг қароргоҳида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ўртасида дўстона суҳбат бўлди.

✦ Учишни бошқариш маркази хабар беради: Леонид Кизим, Олег Макаров ва Геннадий Стрекаловнинг орбитал парвози ниҳоясига етай деб қолди. Экипаж «Салют-6» станциясида белгиланган ремонт-профилактика тадбирларининг тўла ҳажмини бажариб бўлди ва уни автомат режимида учишга тайёрламоқда.

Материалларни тежаяпмиз

КПСС XXVI съездига барча коллективлар ўз меҳнат совғаларини тайёрлашаяпти. Биз пойафзалчилар ҳам бу ҳаракатдан четда қолмадик. Бугунги кунда 628 ишчимиз ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишлаяпти. 1 киши ўн йиллик программани бажарди. Фабрика ўн бир ойлик планга қўшимча, социалистик мажбурият ҳисобига 186 минг сўмлик моделли пойафзал реализация қилди. Ўтган йилга нисбатан реализация қилинган маҳсулот ҳажми 900 минг сўмликка, ялпи маҳсулот 847 минг сўмликка ортди.

Давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган буюмлар ҳам кўпайди. Агар 1976 йил билан солиштирсак, бундай буюмлар миқдори 28,8 процентга ўсди ва ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида қарийб учдан бир қисмни ташкил этаяпти.

Октябрь ойи охирида коллектив ўнинчи беш йилликка якун ясади. Йил охиригача 3201 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга сўз берди.

Бизнинг яна бир мажбуриятимиз бор. КПСС XXVI съезди очиладиган кунда фабрика тежалган материал ва хом ашё билан ишлайди. Бундан биз 8 минг жуфт пойафзал тайёрлаймиз.

М. МАЪРУПОВ,
2-пойафзал фабрикаси директори.

КЎПЛАБ МАҲСУЛОТ

Булка-кондитер комбинатида — макаронлар, булочкалар, турли хил ширинликлар ишлаб чиқарилади. Барча озиқ-овқат корхоналари қатори бу комбинат коллективи ҳам КПСС Марказий Комитети октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашиб, аҳолига кўплаб юқори сифатли маҳсулот етказиб беришга интиляпти. Бу борада анча ишлар қилиняпти. Масалан, бу йил тешиккулчалар ишлаб чиқариладиган иккинчи линия ишга туширилди. Агар илгари савдо тармоқларига бундай маҳсулотдан ҳар куни 500 килограмм жўнатилган бўлса, ҳозир 5 тонна жўнатиляпти. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан сифатнинг олий категориясидаги печеньелар ишлаб чиқариш кўпайди. Бир неча хил янги тортларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозирги пайтда вафел машинаси қайта созланаяпти. Бу ерда вафелли тортлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Коллективда КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақа қизияпти. Унга коммунистлар бошчилик қилишаяпти. Мастерлар А. Ҳусанбоева, Х. Орифхўжаева, Т. Қосимова, Ю. Кожевникова, Т. Исамуҳамедовалар юксак натижаларга эришишяпти. Ҳаммадан ҳам макарон ишлаб чиқаришидаги мастер Н. Малеванная яхши ишлаяпти. У яқинда ўн биринчи беш йиллик топшириғини бажаради.

ЯНГИ ЙИЛ БАЗМИ ТАРАДДУДИ

БУГУН

Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи коллективи яқинлашиб келаётган Янги йил байрамига тайёргарликни бошлаб юборди.

Маданият даргоҳининг санъат коллективлари байрам арафасида ва кунларида концерт программалари билан корхоналарнинг ишчи ва хизматчиларини мамнун этадилар.

Дуторчи қизлар ҳамда мақомчилар ансамбли янги программани намойиш этади. Бундан ташқари рубобчи болалар ансамбли ва халқ театри коллективлари мактаб ўқувчиларининг қишки каникулини завқли ўтказиш мақсадида болаларга атаб қатор томошалар кўрсатишади.

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ БЎЙЛАБ

Кеча

Қориёқубов номли, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат филармониясининг хор капелласи қардош Россия Федерацияси бўйлаб ўтказиладиган катта гастроль сафарига йўл олди.

Пойтахтлик санъаткорлар қадимий рус шаҳарларида, Волга бўйидаги шаҳар ва қишлоқларда, саноат марказларида концертлар берадилар.

Хор капелласининг концерт программасига Ўзбекистон ва қардош республикалар композиторларининг куй ва қўшиқлари киритилган.

• *Тошкент—мамлакатга*

ЧИМКЕНТДА ҚУРИЛАДИ

Бутуниттифоқ «Гипровуз» институти коллективи

БУГУН

мутахассислар муҳокамасидан ўтган бир қатор лойиҳалар устида иш бошлади. Ана шундай лойиҳалардан бири Қозоғистон кимё-технология институти технология факультети биносининг лойиҳасидир. Мазкур факультетнинг бўлажак биноси 9 қаватдан иборат бўлиб, у қардош республиканинг Чимкент шаҳрида қурилади. Лойиҳани Е. Сепетий бошлиқ архитекторлар ва конструкторлар группаси яратмоқда.

Айни пайтда мазкур коллектив Тошкент Политехника институтининг Наманган шаҳрида қуриладиган филиали лойиҳаси устида дастлабки ишларни бошлаб юборди.

телетайп лентасидан

◆ **ПРАГА. «Биовита» миллий корхонасининг коллективи бу йил ишлаб чиқарган маҳсулот 100 миллион кронадан кўпроқ маблағни тежаб қолиш имконини берди. Бу корхона зардоб ва уй ҳайвонлари учун озуқабоп биологик қўшимча моддалар ишлаб чиқармоқда. «Биовита» корхонаси ишлаб чиқараётган ва тури 280 га етиб қолган препаратлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган барча мамлакатларнинг ветеринария хизматлари томонидан фойдаланмоқда. Чорва моллари касалликлари олдини олишнинг воситалари ялпи қўлланилганлиги чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш имконини берди.**

◆ РИМ. Италия полицияси экстремистларга қарши катта операция ўтказди. Операция давомида мамлакатнинг турли шаҳарларида «Прима линеа» яширин террорчилик гуруҳининг аъзолари бўлган 30 га яқин киши қамоққа олинди.

Флоренцияда шу экстремистик ташкилотнинг энг актив аъзоларидан бири бўлган С. Ронкони номли аёл қамоққа олинди. У христиан-демократик партия раҳбари А. Морони ўғирлаб кетишда ва ўлдиришда дахлдорликда айбланиб бир неча йил давомида қидирилаётган эди.

Жиноятчиларнинг яширин квартираларида кўп миқдорда ўқ-дори, отиш қуроллари, сохта ҳужжатлар, сиёсий арбоблар устидан чақимчилик қилиш ҳужжатлари топилди.

◆ **ҚОҲИРА. 1981 йил 1 январдан бошлаб кемаларнинг классига қараб Сувайш канали орқали ўтиш ҳақи 75—100 процент кўпайтирилади. Миср ҳукумати янги тарифлар лойиҳасини ҳозирдаёқ маъқуллади. Бундан буён танкерларнинг канал орқали ўтганлиги учун олинадиган ҳақ миқдори ҳар йили қайта кўриб чиқиладиган бўлади.**

◆ МАПУТУ. Мозамбик пойтахтида рўй берган тўфон шаҳарга жиддий зарар етказди. Соатига 62 километр тезликда эсган шамол дарахтларни қўпориб ташлади, симёғочлар ва электр узатиш линияларининг мачталарини ағдарди, дераза ойналарини синдирди.

◆ **ВАШИНГТОН. АҚШда ишсизлар сони ҳамон кўпайиб бормоқда. Меҳнат министрлигининг хабар беришича, 15 ноябргача бўлган бир ҳафта давомидагина меҳнат қилишдан маҳрум бўлган америкаликлардан 412.500 киши ишсизлик нафақасини олиш учун мурожаат қилган. Ноябрь ойининг ўрталаридаги маълумотларга кўра, жами қарийб 3,8 миллион «ортиқча» киши ана шу арзимаган садақа эвазига яшашга мажбур бўлмоқда.**

Кўпдан бери ишдан маҳрум бўлган кўплаб америкаликлар чекланган муддатга бериладиган нафақа олиш ҳуқуқидан ҳам маҳрумдирлар. Ҳозирги вақтда АҚШда меҳнат резерв армияси тахминан 8 миллион кишига бориб қолди. Калифорния, Пенсильвания, Мичиган, Иллинойс, Флорида сингари саноат жиҳатдан ривожланган штатларда ишсизлар сони айниқса кўпдир.

◆ ТОКИО. Японияда, деб хабар беради Япония автомобиль саноати уюшмаси янги автомобилларни сотиш кескин равишда камайиб кетди. Шу йил ноябрь ойида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан автомобиллар 18 процент кам сотилди. Япония бозорида суруникасига 9 ойдан буён машиналарни сотиш камайиб бормоқда ва аҳолининг харид қилиш қобилияти пасайиб бораётганлигидан дарак бермоқда. Уюшма бундай тенденция келгуси йилда ҳам сақланиб қолиш эҳтимоли бор деб хабар беради.

(ТАСС).

Объективда—Ҳиндистон

Мустақил ривожланиш йилларида Ҳиндистонда аёлларнинг ролини ошириш бўйича жуда кўп ишлар амалга оширилди. Жумладан, аёлларнинг меҳнатига эркакларнинг меҳнати билан тенг ҳақ тўлаш, аёлларнинг оналик ҳуқуқини ҳимоя қилиш қонунлари тасдиқланди.

Давлат муассасаларига кўплаб ҳинд аёллари хизматга кирмоқда, улар саноат ва қишлоқ хўжалигида меҳнат қилишяпти. Уларнинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги роли ҳам тобора ошиб бормоқда.

СУРАТЛАРДА: (ўнгда) миднапурлик ўқитувчи, Висахапатнама шаҳрида ўтказилган касаба союзлари Умумҳиндистон 31 конгрессининг делегати В. Сенгупта; юқорида Ҳиндистон Республикасининг пойтахти — Деҳли шаҳрининг маркази.

ТАСС фотохроникаси.

XXVI

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

Шаҳримиздаги пиллакашлик фабрикасининг ишчи ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасини кенг муҳокама қилишяпти.

Ушбу суратда (чапдан-ўнгга) пилла саралаш участкаси ишчиси Ҳ. Файзиева, йигирувчи О. Юсуфалиева, пилла сараловчи С. Абдуллаева, фабрика партия ташкилоти секретари Д. Бекташева, лаборатория ходими С. Илёсова, йигирувчи В. Ғуломова Асосий йўналишлар лойиҳаси билан танишаётган пайт акс эттирилган.

Ҳ. Шодиев фотоси.

СЎЗ — ПАРТИЯ ВЕТЕРАНИГА

ҚАЛБ ҚУВОНЧИ

БУ САФАР ҳам шундай бўлди. Кечқурун ўғил-қизларим, невара-эвараларим билан оилада баҳамжиҳат бўлдик. Кун бўйи радиодан «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси текстини диққат билан тинглаб ўтирдик. Кечки овқатдан сўнг КПСС Марказий Комитети лойиҳаси текстини яна бир бор ўқиб чиқдик. Унинг ҳар бир бўлими, ҳар бир соҳаси, ҳар бир сатри олам-олам мазмунга эга. Шунингдек, ўтган беш йилликларда совет халқининг эришган ютуқлари, мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг саксонинчи йилларга мўлжалланган коммунистик қурилишнинг янги истиқболлари баён этилган.

Бизнинг оиламиз — коммунистлар оиласидир. Мен, рафиқам Бўрихон, қизларим — Муқаддас ва Фарида, ўғлим Марат, неварам Жаҳонгир — КПСС аъзоси. Жонажон партиямизнинг XXVI съезди яқинлашгани сари барча совет халқи қатори, бизларнинг ҳам меҳнат-ғайратимиз, ташаббускорлигимиз ортиб боряпти. Съездга қандай бўлмасин кўпроқ меҳнат совғаси тайёрлагимиз келади. Бу — ўғил-қизларим ва невараларимнинг дил сўзларидир. Биз эса, — Бўрихон ая билан йигирма йилдан буён кексалик гаштини сурямиз.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси ҳақиқатан ҳам мамлакатимизнинг коммунизм сари олға томон ҳаракатида жаҳоншумул программа, партиянинг совет кишиларининг фаровон турмуши тўғрисида кўрсатаётган янги ғамхўрлиги намунасидир. Шунинг учун ҳам у барча меҳнаткашлар қатори, бизнинг оила аъзолари қалбида ҳам бугун кечагидан, эртага бугунгидан сифатли ва самаралироқ ишлаш ҳис-туйғусини ошириб юборди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг: «Ҳар бир съезд партия билан мамлакатимиз олдида янги уфқлар очиб берди. Коммунистик қурилишнинг янги босқичидаги кураш стратегияси ва тактикасини белгилаб бериши лозим бўлган навбатдаги съезд ҳам шундай бўлишига аминман», деб айтган сўзлари жуда ўринлидир.

Партия XXVI съездида кўриб чиқиладиган Асосий йўналишлар лойиҳасида ўн биринчи беш йилликда халқимиз фидокорона меҳнатила эришадиган ютуқлар, қулайликлар, енгилликлар олам-оламдир. Ўн биринчи беш йилликнинг бош вазифаларидан бири совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишни таъминлашдан иборатдир, деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида. Унда социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини ошириш программаси ҳам катта ва муҳим ўрин эгаллаган. Реал даромадлар аҳоли жон бошига 16—18 процент кўпайиши, ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 13—16 процент ортиши ва беш йиллик охиригача ойига 195 сўмга етказилиши кўзда тутилган.

Лойиҳада совет кишиларининг меҳнати ва дам олиши учун, уларнинг маълумоти ва маданий савиясини ошириш, соғлигини сақлаш, оилани мустаҳкамлаш, болаларни тарбиялаш учун энг қулай шароитларни яратиш тадбирлари баён этилган.

Партия режалари — халқ режалари, дейди халқимиз. Улуғ Октябрь социалистик революциясини амалга оширган Коммунистик партиямизнинг олдинги ҳамма беш йилликларга мўлжаллаган планлари совет халқи томонидан муваффақиятли равишда бажарилиб келинаётганлигини ўз кўзимиз билан кўриб ҳаётимизда синаб келмоқдамиз. Бугунги кунда шаҳрим кўчаларини айланар эканман, унинг ҳозирги қиёфасини ўтмишга қиёслаб кўраман, шунда қалбим қувончларга тўлиб кетади.

Партиямизнинг саксонинчи йилларга белгилаган планлари ҳам совет кишиларини коммунистик қурилишнинг янги уфқлари сари олиб боради. Биз, кекса авлодлар ўтган беш йилликларнинг ҳар бирида партиямиз мамлакатни иқтисодий ривожлантиришнинг ҳамда совет кишилари фаровонлигини оширишнинг аниқ вазифаларини белгилаб берганлигини яхши биламиз. Халқнинг жонажон Коммунистик партия теварагида жипслашганлиги, социалистик жамиятимизнинг бирлиги партия белгилаб берган ана шу улуғвор вазифаларнинг амалга оширилишини ҳамма вақт таъминлаб келди. Коммунистик бунёдкорлик программаси, деб айтиш мумкин бўлган ўн биринчи беш йиллик планининг ҳам муваффақиятли амалга оширилиши учун ҳеч қандай шак-шубҳамиз йўқ.

Нишон РИЗАЕВ,
1918 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер.

Завод реконструкция қилиниши лозим

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари»да енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги алоҳида бўлим сифатида берилган. Бу тушунарли. Ўн биринчи беш йилликда партия аҳолини озиқ-овқат ва кенг истеъмол товарлари билан таъминлашни янада яхшилашни мўлжалламоқда. Технология жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришни таъминлайдиган, қишлоқ хўжалик хом ашёсидан комплекс фойдаланишни, уни қайта ишлаш, асраш ва истеъмолчига етказиб беришда нобудгарчиликни қисқартиришни, шунингдек ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтиришни таъминлайдиган машина ҳамда ускуналарнинг юксак самарали системаларини ишлаб чиқиш бўйича машинасозлар олдига қўйилаётган вазифа бевосита бизнинг коллективимизга ҳам тааллуқли.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкент тажриба-механика заводида бутун мамлакатимиз ёғ-мой заводлари учун технология жиҳозлари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари тайёрланади. Биз ўз маҳсулотларимиз билан республиканинг мазкур тармоқдаги барча ишга тушириладиган объектларини ҳам таъминлаймиз. Жумладан, ўтган йили Гулистон ёғ-экстракция заводининг катта буюртмасини бажардик. Бу йил Косон шаҳридаги ёғ-экстракция заводи учун ностандарт ускуналар тайёрлаш бўйича катта ишлар бажарилди. Ҳозирги вақтда завод Қарши нон заводи ва «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг Олмалиқдаги филиали учун турли машина ва механизмларни тайёрлаш билан машғул. Янги озиқ-овқат корхоналарини мумкин қадар тезроқ ишга туширишни, мавжуд корхоналарда эса қўшимча қувватларнинг ўзлаштирилиши, меҳнат шароитининг яхшиланиши учун барча буюртмалар муддатидан олдин адо этилмоқда.

Завод коллективи давлат планларини, социалистик мажбуриятини ва қўшимча топшириқларни муваффақиятли бажармоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга интилаётган корхона коллективи беш йиллик программасини 29 октябрда адо этди.

Корхона коллективи мавжуд қийинчиликларни сабот билан енгмоқда. Жумладан, деталларга механик ишлов бериш мушкул жараёнлардан бири эди. Заводнинг мавжуд станоклар цехи ишлаб чиқариш эҳтиёжларини тўла таъминлай олмасди. Шундан завод рационализаторларининг бутун кучи механика хизмати унумдорлигини оширишга қаратилди. Ана шу ускуналардан фойдаланиш коэффициентининг ошишига эришдик, иш ҳақининг илғор-мукофотли системасини жорий этдик, деталларни тайёрлаш технологияси қайта кўриб чиқилди. Аммо бу ҳам етарли эмасди. Шунда деярли механик ишлов беришни талаб қилмайдиган аниқ пўлат қуйиш цехини ташкил этишга қарор қилдик. Пўлат қуйиш технологиясини ўргандик, хўжалик усули билан ўз чизмаларимиз бўйича омборхона ва маъмурий хонани янги цех ва формалар тайёрлаш участкаси учун реконструкция қилинди. Ўз кучимиз билан вакуум насос, кўпитгич, автоклав, қум ва опока етказиб берувчи механизмлари бўлган бункерларни, кўпиртирилган колистирол ва пресформаларни узатувчи қурилмаларни ясадик. Бир сўз билан айтганда, барча зарур жиҳозларни ўз қўлимиз билан ясадик. Уларнинг ҳаммасини монтаж қилиб ишга тушириш-созлашга киришдик.

Иш дарҳол юришиб кетгани йўқ. Иш режимини белгилаш бўйича тажриба етишмас эди. Формаларга пўлат белгиланган нормада тушмас, формалар нотекис, ғовак чиқиб қолар эди. Коллективнинг узоқ давом этган машаққатли меҳнатидан сўнг ниҳоят 21 ноябрь куни пўлат қуйиш цехи саноат учун ўзининг дастлабки маҳсулотини ишлаб чиқарди.

Пўлат қуйиш «ИСТ — 016» қурилмаларида индукцион печларда бажарилади. Эҳтиёт қисмлар ва деталларнинг янги усул билан тайёрланиши ееrмеҳнат иш жараёнларини қисқартириб, меҳнат унумдорлигини оширди, малакали станокчилардан бошқа участкаларда фойдаланиш имконини берди.

Республика озиқ-овқат саноати йилдан-йилга ривожланмоқда, кенгаймоқда. Мавжуд корхоналар реконструкция қилинмоқда. Янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилмоқда. Табиийки, технология жиҳозларига ва эҳтиёт қисмларга талаб ҳам ошиб боради. Уларни таъминловчи ягона заводимизнинг қуввати эса бир мунча чекланган. Шу сабабли биз мавжуд майдонларда ва ускуналарда ташкилий-техник тадбирларни амалга оширдик. Бу фақат 1980 йилда маҳсулот ишлаб чиқаришни 1965 йилга нисбатан 196,6 процентга оширish имконини берди.

Шунга қарамай заводни тубдан реконструкция қилиш вақти етилди. Ишлаб чиқаришни замонавий металл қирқувчи устунлар билан таъминлаш, чўян қуйиш цехини реконструкция қилиш, формаларга қуйиш майдонини кенгайтириш, механика-йиғув цехини бунёд этиш, энг муҳими малакали кадрларнинг муқим ишлашини таъминлаш учун турар жойлар қурилиши билан шуғулланиш лозим. Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумида сўзлаган нутқида машинасозликни ривожлантиришга алоҳида эътибор бериш, асосий фондларни янгилаш ҳамда технология билан қайта қуроллантириш вазифаларини ҳал этиш лозимлигини алоҳида таъкидлаган эди. Шунингдек у мавжуд корхоналарнинг неча сменада ишлашини ана шу корхоналар ихтиёрида мавжуд бўлган шинам уй-жойлар белгилайди, деб айтган эди.

Завод коллективи Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг раҳбарлари уй-жойлар қуриш учун зарур маблағларни ажратадилар, заводни реконструкция қилиш, замонавий металл қирқувчи ускуналар билан таъминлашда ёрдам берадилар, деб ишонади. Завод меҳнаткашлари эса ўз навбатларида ана шу маблағларни қисқа муддатларда ўзлаштириб, корхонани реконструкция қилиш, ускуналар ва эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этадилар.

И. БАБИЦКИЙ,
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг тажриба-механика заводи директори.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КАСАБА СОЮЗЛАР МАБЛАҒИ ҲИСОБИГА

БЕРЛИН. Тюринген ўрмонининг хушманзара чеккасида жойлашган Фридрихрод (Эрфурт округи) деб аталган курорт қишлоғидаги янги пансионат дастлабки меҳмонларни қабул қилишга тайёр. Республиканинг жануби-ғарбидаги ана шу энг йирик касаба союз шифохонаси айни бир вақтда касаба союзларнинг йўлланмалари билан бир мингдан кўпроқ дам олувчини қабул қилиши мумкин. Фридрихроддаги пансионат — шу беш йилликда ГДР касаба союзларнинг маблағлари ҳисобига барпо этилган капитал қурилишнинг энг йирик объектларидан биридир.

Бу ерда ҳордиқ чиқариш хоналари, кино зали, сузиш ҳавзаси, спорт заллари дам олувчилар ихтиёрида бўлади. А. Бебель номи берилган пансионат маъмурияти қишки каникул пайтларида ўз ота-оналари билан дам олиш учун бу ерга келадиган мактаб ўқувчилари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилди. Улар учун махсус ўйин хоналари ажратилган.

ГДР касаба союзлари республика меҳнаткашларининг дам олишини ташкил қилишга катта эътибор бермоқда. Ҳар йили касаба союзларининг имтиёзли йўлланмалари билан қарийб тўрт миллион граждан ўз саломатлигини мустаҳкамлайди.

Ўттиз йил муқаддам ГДРда касаба союзларининг атиги 10 та дам олиш уйи бор эди, энди эса уларнинг сони бир мингтадан ошиб кетди. Шу давр ичида бу дам олиш уйларида қарийб 40 миллион киши ҳордиқ чиқарди.

Сифатли моллар кўпаяди

СОФИЯ. Болгариянинг енгил саноати аҳоли учун сифатли молларни кўпроқ ишлаб чиқариш вазифасини муваффақиятли ҳал этмоқда. Тармоқ ишлаб чиқараётган маҳсулот тобора хилма-хил ва сифатли бўлиб бормоқда. Республикада енгил саноатнинг йирик хўжалик бирлашмалари барпо этилган. «Пирин», «Витоша» ва «Рила» сингари корхоналарнинг ишлаб чиқариш маркаси юқори сифатли маҳсулот синоними бўлиб қолди.

БХР мебель саноати ҳар йили ўз маҳсулоти турининг 20 процентини янгиламоқда. Тармоқ корхоналари шу йилнинг ўзидагина ички бозорларга гарнитурларнинг йигирмадан кўпроқ янги турларини чиқардилар, мебель фирма магазинларининг сони кўпайиб бормоқда.

Ҳозирги беш йиллик харидоргир моллар саноатини ривожлантиришга олға қараб қўйилган янги қадам бўлди. Енгил саноатнинг техника жиҳатидан янгиланаётганлиги ана шундай моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берди. Бу саноатни техника жиҳатдан янгилаш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ёрдамида амалга оширилмоқда.

БИР САФДА

КОБУЛ. АДР халқ хўжалиги учун миллий кадрлар тайёрлаш ва уларни ўқитиш соҳасидаги Совет — Афғонистон ҳамкорлиги тобора кенг қулоч ёймоқда. Совет — Афғонистон ҳамкорлигининг шимолдаги қўшнининг ёрдами билан қурилган ва қурилаётган кўпдан-кўп объектларида минг-минглаб афғон меҳнаткашлари тажриба орттириб, янги-янги касбларни эгалламоқдалар.

Афғонистон химия индустриясининг тўнғич корхонаси — Мазори Шарифдаги азот-ўғит заводи миллий экономика учун кадрлар тайёрловчи ўчоқ деб ҳисобланишга ҳақли. Бу ерда 3 мингдан кўп ишчи меҳнат қилмоқда. Совет инженерлари ва техниклари билан ёнма-ён турган собиқ деҳқонлар ва ҳунармандлар Афғонистон учун янги касб ва ихтисосларни эгалламоқдалар.

Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган гидроэлектростанцияlar, Кобулдаги Жангалак авторемонт заводи, қишлоқ хўжалик фермалари, Саланг довони орқали ўтган йўл ва бошқа кўпгина объектлар афғон меҳнаткашларига ҳунар ўргатувчи базаларга айланди. Икки қўшни давлат ҳамкорлик қила бошлаганидан бери шу соҳада жами 70 мингтадан кўп малакали ишчилар тайёрланди.

Совет Иттифоқи инженер ва техниклар тайёрлашда ҳам Афғонистонга катта ёрдам бераётир. Кобул политехника институти, Кобул автомеханика техникуми, Мазори Шарифдаги нефть кончилиги техникуми каби ўқув юртларини Совет Иттифоқи қуриб, Афғонистонга ҳадя этган. Шу ўқув юртлари мамлакат учун инженер-техник ходимларининг ярмидан кўпини тайёрлаб бермоқда. Шу ўқув юртларида ва бошқа бир қанча мактабларда совет муаллимларининг катта отряди ишламоқда.

Афғонистон йигит ва қизларидан анчагинаси Совет Иттифоқининг олий ўқув юртлари ва техникумларида олий ва ўрта махсус таълим олмоқда. Улар АДРнинг ривожланаётган экономикасига зарур 142 хил ихтисос бўйича тайёрланмоқда. Булар орасида илгари Афғонистонда ўзлаштирилмаган ихтисослар ҳам кўп. Электрон-ҳисоблаш машиналарининг инженерлари, ҳисоблаш марказида ишлайдиган программа тузувчи математиклар шулар жумласидандир. Бу марказ Кобул политехника институти базасида иш бошлаб, тамомила совет машина-ускуналари билан таъминланган.

СССР билан АДР ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартнома Совет — Афғонистон ҳамкорлигини ривожлантиришда, шу жумладан миллий кадрлар тайёрлаш соҳасида муҳим омил бўлиб ҳисобланишга ҳақлидир. 1980 йилнинг 5 декабрида шу ҳужжат тузилганига икки йил бўлди. Ҳужжат икки қўшни давлат муносабатларини сифат жиҳатидан янги бир босқичга кўтарди. Унинг асосида миллий кадрлар тайёрлаш борасидаги катта бир программа ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда, Афғонистондаги олий ва ўрта махсус таълимнинг бутун системаси замон талабларига мувофиқ қайтадан ташкил қилинмоқда.

АДР Олий ва махсус ўрта таълим министрининг ўринбосари, Одесса халқ хўжалик институтини битириб чиққан Сарвар Мангал ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида айтдики, Афғонистон меҳнаткашлари миллий кадрлар тайёрлаш соҳасида берган ёрдамлари учун Совет Иттифоқидан бағоят миннатдордирлар. Миллий экономикани маҳаллий кадрлар билан тўлдириш проблемасини ҳал этиш, Апрель революцияси ғалабаларини мустаҳкамлашга ва мамлакатда янги жамият қуришга қўшиладиган салмоқли ҳисса бўлади, деди у.

Л. БИРЮКОВ.

МЕҲНАТ ЗАФАРИ

СОФИЯ. Болгар машинасозлари беш йилликнинг тугалловчи йилида янги катта муваффақиятларга эришдилар: тармоқ меҳнатчилари бу беш йилликда аввалги беш йилликка нисбатан икки баравар кўп машина ва турли ускуналар ишлаб чиқардилар, маҳсулотнинг анчагина турларини кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар, республика экспортида машинасозликнинг улушини кўпайтирдилар.

Бу йилги меҳнат зафари — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ва аввало Совет Иттифоқи билан ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришнинг бевосита натижасидир, деди БХР машинасозлик министри Т. Чакиров ТАСС мухбирига. Совет — Болгария ҳамкорлиги — Болгария машинасозлигини муваффақиятли ривожлантиришнинг доимий ҳаракат қилувчи омилидир. БХР билан СССР ўртасида станоклар, қишлоқ хўжалик машиналари, йўл қуриш техникаси, кема ускуналари, атом электр станцияларининг машина — ускуналарини ишлаб чиқариш соҳасида мустаҳкам алоқа йўлга қўйилган.

Жаҳоннинг энг шимолий давлатларидан бири — Норвегия Скандинавия ярим оролининг шимоли-ғарбий қисмини эгаллайди. Территорияси 387 минг квадрат километрга тенг. Аҳолиси 4 миллион кишидан зиёд.

СУРАТДА: норвегияликлар кийик терисидан ажойиб буюмлар ясай олишлари билан шуҳрат қозонишган.

Л. Воронцов фотоси.

САЙЛОВЧИЛАР НАКАЗИ АСОСИДА

ФАРЗАНДЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Шу йил маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловларда шаҳримиздаги янги-янги массивлар ва микрорайонларнинг меҳнаткашларидан олинган наказлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Сайловчилар ўз наказларида мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ҳамда мактаб қурилиши билан боғлиқ масалаларни кўтаришган эди.

Шу асосда беш йилликнинг тугалловчи йилида шаҳримиз районларида 13 минг болага мўлжалланган боғча ва мактаблар қурилиб фойдаланишга топширилди. Айниқса, трактор заводи меҳнаткашлари истиқомат қиладиган массивда, ТошДУ, ТошПИ массивида, Луначарский шоссесининг жануби, Қорасув, Қўйлиқ, Сергели, Юнусобод каби массивларда болалар боғчалари, мактаб, поликлиника ва шифохоналар қурилишига катта эътибор берилмоқда.

Пойтахтимизнинг Қорасув массивида тўққиз қаватли турар жой бинолари қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаяпти.

СУРАТДА: 3-Қорасув микрорайонида қад кўтараётган янги уй-жой комплекслари.

М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«Қаровсиз кўчалар»

Шу сарлавҳа остида берилган материалда Октябрь районидаги Катта боғ, Ўзгариш, Кастерная, Атиргул, Собир Раҳимов районидаги Ҳуррият проезди ва Фаробий ҳамда Сағбон кўчаларнинг қаровсизлиги танқид қилинган эди.

Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси бу кўчалар жорий ва капитал ремонтидан чиқарилганини хабар қилди.

«Маршрут очилса»

Газетанинг шу сарлавҳали материалида «Ҳамза» маҳалласи ва Қорақамиш массиви аҳолиси янги маршрут очиш зарурлиги ҳақида мулоҳаза юритишган эди.

«Главташпассавтотранс»дан қуйидаги жавоб олинди: бу масала шаҳар транспорти ишини марказлаштириш бошқармаси билан биргаликда кўриб чиқилди. Шумилов шаҳарчасига янги маршрут очиш ёки автобуслар сонини ошириш имконияти йўқ. 42, 43, 43«э», 109, 116-автобуслар маршрутини ўзгартириш эса кўпгина саноат корхоналари ишчиларининг норозилигига сабаб бўлади. Шунинг учун бу масалаларни ҳал этиш имконияти йўқ. Бошқарма юқоридаги маршрутлар ишини яхшилаш чораларини кўради.

«Ташвиш бошланди»

Киров районидаги Боғистон кўчасига асфальт ётқизиш иши ҳаддан зиёд чўзиб юборилгани танқид қилинган эди.

Киров район ободонлаштириш бошқармаси бу борада чора кўрилганини, Боғистон кўчасига асфальт ётқизиб бўлинганини хабар қилди.

ТАШАББУСКОРЛАР САФИ ЎСМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини пойтахтнинг Ленин районидаги кўпгина корхоналарнинг ишлаб чиқариш илғорлари зўр мамнуният билан кутиб олдилар ва унга лаббай деб жавоб бердилар.

Қарорни амалга ошириш юзасидан В. И. Ленин номли электрон-техника заводининг созловчиси Анвар Муҳамедов, ўнлар ташаббуси иштирокчиси «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси чевари Зинаида Яковлевна Лебедева, «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмасининг бўёқчиси Валентина Александровна Лошак, «Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг электр монтажчиси — Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Людмила Александровна Валетова, «Ташсантехгазмонтаж» тресги слесарь-сантехниклар бригадасининг бошлиғи И. Силин ва бошқа кўпгина новаторлар ўзларининг қимматли ташаббуслари билан чиқдилар. Масалан, «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг рословчиси, коммунист С. Эннонов партия XXVI съездини ўн икки йиллик шахсий топшириқни бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилди. Унинг бу ташаббусига кўпгина сафдошлари қўшилдилар.

Бугунги кунда беш йилликка зарбдор якун ясаш ва партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада Ленин райони меҳнаткашларидан 45 мингдан ортиқ киши қатнашмоқда. 16 мингдан кўпроқ ишлаб чиқариш илғорлари «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган шарафли номга сазовор бўлишган, 800 дан кўпроқ бригадалар «Коммунистик меҳнат бригадаси» номини оқлашмоқда.

М. Қориёқубов номли Ўзбекистон Давлат филармониясининг хор капелласи ўз маҳоратини республикамиздагина эмас, мамлакатимизнинг турли шаҳарларда ҳам намойиш этган. Сентябрь ойида шаҳримизда бўлиб ўтган совет музикаси I Бутуниттифоқ фестивалида ҳам ушбу коллектив жюри ҳамда музика мухлисларининг юксак баҳосига сазовор бўлди. Ҳозир коллектив Поволжье шаҳарлари бўйлаб гастроль сафарига тайёргарлик кўрмоқда.

СУРАТДА: Бутуниттифоқ конкурсининг лауреати, республикада хизмат кўрсатган Ўзбекистон ССР давлат симфоник оркестри ва Ўзбекистон давлат филармонияси хор капелласининг чиқиши.

А. Рисқиев фотоси, (ЎзТАГ).

ФЕСТИВАЛЬ ЯКУНЛАНДИ

Республика «Билимлар уйи»нинг катта залида тошкентлик киноҳаваскорлар яратган фильмларнинг анъанавий V «Олтин куз» кинофестивали, бўлиб ўтди. Бу фестиваль КПССнинг XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездларига бағишланган.

Шу муносабат билан Тошкент киноҳаваскорлари клубининг раиси, кинорежиссёр Б. А. ХЎЖАЕВ клуб аъзоларининг олиб бораётган ишлари ҳақида мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Клубимиз киноҳаваскорлар билан ишлашда методик ва ўқув-тарбиявий ишларга катта аҳамият бермоқда. Ана шу мақсадда «Киноҳаваскорлар, Сизлар учун» лекторийси ишлаб турибди. Унда Москва ва Тошкент киностудияларининг етук усталари ҳаваскорларга маҳорат сирлари ҳақида гапириб бермоқдалар.

Клубда режиссёрлик, операторлик маҳорати ва фильмларни музикавий безаш масалалари бўйича доимий консультациялар ўтказиляпти. Биз ҳаваскорлик фильмлари студиялари штатли раҳбарларининг ўн кунлик семинарини ҳам ўтказдик. Уни «Мосфильм» киностудиясининг режиссёри Теодор Вульфович, шу студия оператори, СССР Давлат мукофоти лауреати Пётр Терпсихоров, «Ўзбекфильм» киностудияси кинооператори Мирон Пенсон олиб бордилар.

Тошкент клуби киноҳаваскорликни янада ривожлантириш мақсадида кўриклар, конкурслар, кинофестивалларни мунтазам ўтказмоқда. Бундан ташқари ҳаваскорларимиз тажриба алмашиш мақсадида бошқа шаҳарларга тез-тез юбориляпти.

Шу йилнинг бошида Москвада ўтказилган «Ҳосил—79» ҳаваскорлик фильмлари Бутуниттифоқ конкурсида «Звезда Востока» маданият саройининг «Сириус» киностудияси ҳаваскорлари тайёрлаган «Нон ҳақида гаплашайлик», Чирчиқдаги «Сплав» киностудиясининг «Анор» фильмлари мукофот олди. «Сириус» киностудиясининг «Проблемалар, проблемалар» фильми Чехословакияда бўлиб ўтган конкурсда II даражали мукофот билан тақдирланди. «Анор» фильми эса ҳаваскорлик фильмларининг «Уника—80» халқаро конкурсида диплом ва қимматли совринга сазовор бўлди.

Ҳозир Тошкентда 16 та ҳаваскорлик киностудияси ишлаб турибди. Бўлиб ўтган «Олтин куз» фестивалида бир қатор фильмлар намойиш этилди.. Кино ҳаваскорлардан М. Затучний, Д.Усмонов ва К. Мамедов тайёрлаган «Сарғиш тепаликларга ҳужум» лентаси Паркент каналининг қурувчилари ҳақида ҳикоя қилади. «Средазкабель» маданият саройининг «Спектр—77 студиясида тайёрланган «Улуғ орзучи» фильми ҳам маъқул бўлди. Бу картина Коммунистик партиямиз раҳбарлигида республикамизда эришилган оламшумул ютуқлар ҳақида ҳикоя қилади.

ШОИР ВА ГРАЖДАНИН БЛОК ҲАҚИДА

Москва кинематографиячилари янги фильмини Александр Блокка ва у яшаган даврига бағишладилар. Мамлакат телетомошабинлари улуғ рус шоири туғилган куннинг юз йиллиги шарафига бағишланган «Абадий жанг... Александр Блок ҳаётидан» фильмини томоша қиладилар.

— Бизнинг фильмимиз, — деб ҳикоя қилади режиссёр Д. Баршчевский, — Блок ҳаётининг хронологияси эмас, биз адиб ва гражданиннинг дунёқарашини белгилаб берган, унинг шахсини қарор топдирган асосий босқичлар, даврларни кўрсатишга ҳаракат қилдик. Экрандаги барча воқеалар шоирнинг ҳис-туйғуси орқали, ўша бўронли даврларга нисбатан шоирнинг қарашлари орқали рўй беради. Булар аср охиридаги ижтимоий ҳаракатлар, булар 1905 йил январидаги ишчиларнинг дастлабки намойишлари ва ниҳоят янги даврнинг боши — Улуғ Октябрь. А. Блок Улуғ Октябрни самимий, чин юракдан кутиб олади. Биз фильм устида ишлар эканмиз, архив материалларини, адабиёт музейларидаги экспонатларни диққат билан ўргандик. Табиий съёмкалар Петербургдаги университетнинг собиқ ректори уйида, А. Блок туғилган жойда, Москва ва Москва областида, Ленинград атрофларида суратга олинди.

Александр Блок образини экранда ёш актёр А. Иванов яратди. Бошқа ролларни актёрлардан Б. Плотников, Е. Соловей, А. Шуранова, А. Филозовлар яратганлар.

П. ВЕДЕНЯПИН,
ТАСС мухбири.
Москва.

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

Тўрттага кўпайди

Шу йилнинг ўтган ойларида ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатаётган алоқа бўлимлари тўрттага ортди. Шундай қилиб, бугунги кунда 200 та алоқа бўлими тошкентликларга почта хизмати кўрсатяпти.

— Янги алоқа бўлимлари асосан аҳолининг сони ортиб бораётган турар жой массивларида очиляпти, — дейди Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Л. А. Решетченко. — Жумладан, Қўйлиқ ва Бешқайрағоч массивларида ва Барнаул кўчасида 98, 199, 200-алоқа бўлимлари очилди. Навбатдаги 201-алоқа бўлими яқин кунларда Луначарский шоссесининг жанубий томонида барпо қилинаётган янги микрайонда ишлай бошлайди.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни давримизнинг етук кишилари қилиб етказиш учун ўқитувчи ва мураббийлар сидқидилдан меҳнат қилишмоқда. Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактабда ёшларнинг илм-фан чўққиларини эгаллашларига ҳамма шароитлар яратилган.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) химия ўқитувчиси Моҳисарвар Ғуломова 9-синф ўқувчилари билан амалий машғулот ўтказмоқда. Пастдаги суратда араб тили ўқитувчиси Мухтабар Муҳамедова 7-синф ўқувчилари билан лингофон кабинетида машғулот олиб бормоқда.

Ҳ. Шодиев фотолари.

УМИД САЙЁРАСИ

ИЛМИЙ-ФАНТАСТИК ҲИКОЯ

Биринчи бўлиб юмшоқ ва япаски ўриндиқда ухлаётган фазогир уйғонди. Унинг цилиндрсимон елкасидан тарвақайлаб чиққан олти «қўли» ўзига қувват тўпларкан, оҳиста силкинди. Бойқушни эслатувчи думалоқ юзидаги ажинлар тарқалиб, қоматини ростлади. Юпқа пешанасидаги сокин ҳаворанг тус турли-туман ёрқин ранглар билан алмашинди. У худди тепаликдан пастга жилган муздай оҳиста сирғалиб ўриндиқдан тушди-да, саккизта оёғига таяниб, электрон мия, яъни бир томонининг ўртасига қорамтир кўзгу маҳкамланган квадрат панель сари юрди. Кўзгу остидаги жажжи ячейка, худди уйқудан турган фазогирнинг пешанасидай, камалак янглиғ турли рангларда товланиб милтиллай бошлади.

Афтидан, бу милтиллаш Нувогапда фикр алмашиш, яъни ўзаро гаплашиш воситаси бўлиб хизмат қиларди.

— Яхши ухлаб турдингизми, жаноб Биринчи Беқиёс! — сигнал берди электрон мия.

— Ўзи нима гап? — сўради Биринчи.

— Кемамиз планеталар буржига етиб келди.

— Қачон?

— Бир неча цикл аввал.

— Нега бунча кеч уйғотдинг?

— Программа бўйича менга экипажни ҳаёт бор сайёра топилган тақдирдагина уйғотиш ҳуқуқи берилган.

Беқиёснинг пешанасини бирдан ёрқин доғлар тўлдирди:

— Наҳотки ҳаёт бор сайёра топилган бўлса?

— Мен ўрганаётган туркум ўнта сайёрадан иборат. Улардан ёритгичга нисбатан анча олисда жойлашган олтитасида бизнинг автомат йўлдошларимиз бўлишди. У ерларда жуда сийрак атмосфера ва қотиб қолган углерод ва водород газларининг бирикмаси борлиги аниқланди. Сўнгра йўлдошларимиз кўзгуда кўринаётган акави еттинчи планетага отландилар. Мана, кўришингиз мумкин, жаноб Биринчи, Беқиёс!

Кўзгу ёришди. Лаҳза ўтмай унда айрим қитъалар осмони узра оппоқ булутлар сузиб юрган зангори сайёра кўринди.

Биринчи Беқиёс бойқушсимон бошини мамнунлик билан ирғар экан, пешанаси яна ҳар хил рангларда жилваланди:

— Чиройли сайёра экан. Мен уни халқимиз умидининг рамзи сифатида Умид деб атайман.

Шу пайт панелнинг пастроғига жойлашган тортмача оҳиста очилиб, унча катта бўлмаган пластиналар пайдо бўлди.

— Жаноб Беқиёс, мана ўша олтита ўрганилган сайёра ва Умид ҳақида дастлабки маълумотлар.

Биринчи Беқиёс тўртта қўлини узатиб пластиналарни олди-да, уларни тўлдирган рамзий шаклларга кўз тикди. Ўша заҳоти пешанаси ҳаворанг туман оғушига чўмгандай бўлди.

Биринчи оғир хўрсинди.

— Энг доно машина ҳам олий ақлга эга мавжудод билан ҳеч қачон тенглашолмайди, деб бежиз айтишмайди.

— Афв этинг, — ячейкасини милтиллатди электрон мия, — йўл қўйган хатоимни кўрсатишингизни илтимос қиламан.

Беқиёс унга худди ёш боладай уқдиришга тушди:

— Қарагин-а, Умид атмосферасининг 20 фоизи биз учун ниҳоятда заҳарли газ — кислород билан қуршалган, сайёра саҳнининг жуда катта қисмини эса, ана шу газ молекулалари билан чатишган суюқлик эгаллаган. Бундан буён ёдингда бўлсин: биз фтор билан тўйинган сайёрани излаяпмиз. Фақат фтор билан. Тушундингми?

—Тушундим.

Кўзгу остидаги доирасимон жажжи ячейка оҳиста ўчди.

Шу чоқ залга ҳозиргина уйғонган Иккинчи фазогир кирди. Унинг юпқа пешанаси ҳали оқимтир тусда эди.

— Салом! — ҳамкасбига мурожаат қилди у.

— Сенга ҳам салом!

— Янгиликлар борми?

— Бор, лекин кўнгилдагидай эмас. Биз кислородли сайёра яқинига етиб келдик. Бардам бўл, Иккинчи! Фазода кислородли сайёралар ҳам учрар экан, яшаш мумкин бўлган фторга бой планеталар ҳам, шубҳасиз мавжуд. Биз уларни топамиз. Албатта топамиз.

Электрон мия пультидаги доирасимон ячейка яна ёришди.

— Автомат — разведкачиларимиз кемага қайтиб келишди. Умид ҳақидаги батафсилроқ, маълумотлар билан танишишингиз мумкин, — ахборот узатди электрон мия ва ўша заҳоти ячейкасини яна ўчирди.

⁂

Нувогап Дега юлдузи атрофида айланувчи етти сайёрадан бири бўлиб, ўз эволюцион тараққиёт жараёнида мисли кўрилмаган инқирозга дуч келган эди. Даставвал сайёрада истиқомат қилувчи аҳолининг кўпчилик қисми айни бир пайтнинг ўзида ғалати енгил касалликка чалинди. Касаллик — унча кучли бўлмаган бош оғриғи, қайт қилиш, хадеб уйқу босаверишда ўз ифодасини топганди. Вақт ўтиши билан бош оғриғи кучайиб, асабларни қақшатадиган даражага етди, кўриш қобилияти сусайиб, суяклар зирқирайдиган бўлди.

Шифокорлар уни жиддий ўрганишга киришиб, ниҳоят, натижа эълон қилингач, кўҳна сайёра даҳшатли саросима ичида қолганди.

Аниқланишича, Нувогапнинг деярли жами аҳолиси, биров озроқ, биров кўпроқ даражада нур касаллигига чалинганди.

Лекин нима учун? Қандай қилиб? Бу қачон содир бўлди, ахир? — ҳайрон бўлишарди нувогапликлар.

Маълумки, нувогапликлар ичига ютиб нафас олувчи фтор гази ғайри-маъдан элементлар ичидаги энг фаоли ҳисобланади. Айрим ҳолатда табиатда у деярли учрамайди. Нувогапнинг атмосферасида эса, бошқа газлар билан бириккан ҳолда мавжуд. Бироқ, Деганинг ультрабинафша нурлари таъсирида таркибида фтор мавжуд бўлган бирикманинг молекулалари ҳам айрим қисмларга ажралиши мумкин. Шундай қилиб Нувогап ўз сатҳидан ўттиз километр баландликда тоза фтор гази билан ўралган. Қалинлиги атиги бир неча миллиметр бўлган мазкур газ қатлами — Нувогапдаги жонли ҳаёт посбони. Тоза фтор Деганинг ўлимга гирифтор қилувчи ультрабинафша нурларини қалқондай тўсиб ўзига ютиб қолади.

Айни пайтда фтор молекулалари ўта беқарор бўлиб, фотокимёвий реакциялар натижасида янгидан ҳосил бўлади, осон емирилади. Шунинг учун ҳам гарчанд фтор қатламининг қалинлиги ўзгармасдан қолаверишига қарамай, унинг молекулалари доим ҳаракатда — баъзилари водород, азот ва ҳоказо газлар билан бирикиб қатламдан чикса, бошқалари Деганинг ультрабинафша нурлари таъсирида одатдаги боғланишларни бузиб, унга қайтиб келади. Табиат томонидан барпо этилган мувозанат миллион йиллар мобайнида давом этаётганди.

Эҳтимол, планетада ҳаёт ҳам ана шу бир неча миллиметрли фтор қатлами туфайли пайдо бўлгандир? Бироқ афсуски, нувогапликлар табиатнинг ана шу нозик табиий занжирлари билан тўғри муносабат юритмадилар. Лекин уларга бундай айб қўйиш ҳам ўринлимикин?

Нувогап ўзига яраша оғир ва машаққатли тарихий тараққиёт йўлларини босиб келаётган сайёра эди.

Унинг иқлими ўта аёз, қуруқликнинг асосий қисмини тоғлар ва саҳролар эгаллаганди. Энг яхши ғорда яшаш ва тушликка битта эмас, иккита батег — нонга эга бўлиш учун ярим ёввойи қабилалар ўз қўшниларига ҳужум қилишар, кейин кўп ўтмай, худди ўшандай ҳужумга ўзлари дуч келишарди.

Секин-аста жамият пайдо бўлиб, фан қарор топди, жамоалар юзага келди, нувогапликлар тоғлар ва саҳроларни ўзлаштиришни ўрганишди. Бироқ ҳар қандай мунозарали масалани қадимги замондагидай уруш йўли билан ҳал қилиш одат тусига кирди.

Нувогапликлар аллақачон ягона ва аҳил оила сифатида яшашлари мумкин, уларда иркий фарқ йўқ, бутун планета аҳолиси биргина тил — нур воситасида «гаплашишарди». Бунинг устига Нувогапнинг оддий халқи азалдан меҳнаткаш, у асрлар давомида тер тўкиб, тоғу тошлар ва саҳроларни гўзал турар жойларга айлантирган, табиат ҳам унинг асрий заҳматли меҳнатини тақдирлагандай ҳар бир нувогапликка тўрттадан олтитагача қўл ато қилганди. Бироқ Нувогапнинг мансабпараст ва шуҳратпараст жамоа раҳбарлари аҳоли орасидаги бирлашишга бўлган интилишни сунъий йўл билан бўғиб келишарди. Ҳавода учувчи энтокарлар, ҳаво ёстиқчаларига ўхшаган мосламалар ёрдамида судралиб юрувчи томчисимон, сумалаксимон ва бошқа турли-туман шаклдаги транспорт воситалари ҳавони заҳарлар, ҳарбий мақсадларда ишлатилувчи даҳшатли яроғлар ишлаб чиқарувчи минглаб корхоналар устидан кеча-кундуз осмонга аччиқ тутун ўрлар, юзлаб тажрибахоналарда янгидан-янги уруш воситаларини яратиш устида узлуксиз иш олиб бориларди.

Ниҳоят, айни бир вақтнинг ўзида учта жамоада аксилгамма—плюс—гиперон заррачаси кашф этилди. Унга дарров Бош Энергия Манбаи деб ном бердилар. Бу заррачанинг ажойиб хусусияти шунда эдики, у ўзида мисли кўрилмаган ҳажмдаги майдон қувватини жамлаган, агар уни қатъий жиловлаб, ақл билан фойдаланилса, у Нувогапни беқиёс даражада гуллаб-яшнатишга хизмат қилиши аниқ эди. Бироқ жамоа раҳбарлари дарҳол бу ғаройиб кашфиётдан ўз босқинчилик мақсадларида фойдаланиш учун уни синаб кўра бошладилар. Аксилгамма—плюс —гипероннинг қуввати доимий чеклаб турилмаса, у ҳаммаёқни вайрон қилиши мумкин, табиатдаги жами моддаларнинг молекулалари билан тармоқли реакциявий боғламлар ҳосил қилиш хоссасига эга эди. Орадан кўп ўтмай, заррачани кашф этган жамоалар уни ўз ғанимларига қарши ишга солдилар. Шундай қилиб сайёранинг стратосферасида турли моддаларнинг зичлиги ортиб, тоза фтор билан улар реакцияга киришаверди. Фторнинг янги пайдо бўлувчи молекулалари ҳимоя қатламини тарк этаётган молекулалар ўрнини эгаллашга энди улгурмаган, табиий мувозанат издан чиққанди.

Нувогапнинг чароғон ёритгичи Дега энди ҳаётбахш нур ва иссиқлик манбаи эмас, ўлим ва фақат ўлим келтирувчи даҳшатли кучга айланди. Юлдуз нурлари остида атиги жиндек фурсат турган нувогапликлар оғир дардга чалиниб, ўлим ёстиғига бош қўяётганини кўрганлар Дега нурларидан худди афсонавий аждарҳодан қўрққандай тумтарақай қочишарди. Тонг отиб, сайёра ёритгичи чиқди дегунча ҳамма уй-уйига беркиниб, дарпардалар бирорта тирқиш ҳам қолмай туширилиб, эшиклар тамбалаб ташланарди. Ҳамма ишлар Дега уфққа бош қўйиб, кўздан ғойиб бўлгандан кейингина бошланарди. Яъни олимлар атмосферадаги фтор газидан иборат ҳимоя зирҳини тиклаш ҳақида бош қотиришга тушишар, лойиҳачи ва қурувчилар ёритгичнинг даҳшатли нурларидан сақланиш мақсадида ер ости турар жойлари ва саройлари барпо этиш бўйича режалар битишар, денгизчилар ва ғоввослар ультрабинафша нурларнинг кислота денгизларининг юқори сатҳида тутилишини назарга олиб, бир пайтлардаги денгиз остида шаҳарлар барпо қилиш ғояларини ҳаётга тадбиқ этиш фурсати келди, деб исботлашга уринишарди. Фазогирлар ва учувчилар эса, ўзига хос ва жасурона йўл тутдилар. Улар дарҳол ҳар қандай зарарли нурлардан сақловчи махсус либосларини кийишиб, олисга учувчи космик кемаларни узоқ сафарга шайлаб, ўзга сайёраларга отланишди. Улар фазода соғлом атмосферали ва Нувогапнинг саломат қолган аҳолиси кўчиб ўтиши мумкин бўлган самовий жисм қидириб топишга жазм этгандилар.

Ҳозир ана шу кемалардан бири унча катта бўлмаган, ўнта сайёрага эга сариқ юлдуз яқинига етиб келганди.

Аммо бу ерга у беҳуда интилган, бу оламда яшаш мумкин эмас эди.

⁂

— Қани, пленкаларни кўрайлик-чи.

— Марҳамат.

Электрон мия кўзгусида сайёра сатҳидан ўн минг ферг масофа юқоридан олинган биринчи сурат пайдо бўлди.

— Қарагин-а, океан! Улкан суюқлик океани...

— Заҳар океани дейилса тўғрироқ бўлади. Кислороднинг бир атоми плюс водороднинг икки атоми — мана бу заҳарнинг формуласи!

— Океан... Фақат океан... Океандан бошқа ҳеч нарса кўринмайди.

— Афтидан, бутун сайёра мана шу суюқлик билан ўралганга ўхшайди.

— Қарагин-а, орол пайдо бўлди шекилли?

— Афтидан... бу орол эмас...

—Қитъа!

—Ҳа, — истамайгина шеригининг гапини қувватлади Биринчи Беқиёс. — Қитъа, лекин у — ўлик қитъа.

— Тоғ тизмалари... Саҳролар... Буниси нима экан?

— Ўйлашимча, дарёлар бўлса керак.

— Йўқ, бу— дарёлар эмас. Чизиқларнинг тартиб билан ёнма-ён жойлашганини кўряпсанми? Булар нақадар бизнинг экин майдонларимизга ўхшайди!

— Қара-қара! Шаҳарку!.. Ҳақиқий шаҳар.

— Йўғ-е. Бу, менимча, қоялар, харсанглар ва тошлар билан тўла пасттекислик. Улар баъзан жуда ғаройиб тартибда жойлашган бўлади.

Етти минг ферг масофадан олинган иккинчи пленка ҳар икки фазогирни ҳам ўйлантириб қўйди.

Кўзгуда яна океан сатҳи пайдо бўлди. Унинг устида эса, тўртта оқ чизиқ. Чизиқлар ўзаро параллел ҳолда фазогирларнинг шундоқ кўз олдида олға чўзилиб бораётганди.

Шу кўринишнинг ўзи етарли бўлди. Биринчи Беқиёс кўзгуни ўчирди. Пешаналари хира тортган фазогирлар афтларини буриштириб, бир неча фурсат сукутда қолишди.

— Тушундингми?

— Тушундим. Сайёрада ҳаёт бор. Унда юксак даражада тараққий этган цивилизация истиқомат қилади. Улар катта тезликда учувчи аппаратларга ҳам эга.

— Тўртта-тўртта бўлиб учадиган аппаратларга. Англаяпсанми? Биз ҳозир кўриб турган бу изларни реактив аппаратларгина қолдириши мумкин. Булар — ҳарбий мақсадларда ишлатилувчи жанговар машиналар!

— Ҳа, мен ҳам дарров шуни ўйладим.

— Демак, бу сайёрада ҳам нотинч экан-да?

— Кўрайлик-чи, Умиднинг ҳимоя зирҳи қандай аҳволда экан.

Яна кўзгу ёришиб, энди унда рамзий белгилар акс эта бошлади.

Анализларнинг кўрсатишича, зангори сайёра ҳам ёритгичнинг ультрабинафша нурларидан сақловчи ўз қалқонига эга экан.

Аммо бу ерда ҳимоя зирҳи, фазогирлар кутганидай, икки атомли кислороддан эмас, балки унинг аллотропик кўриниши, яъни уч атомли кислород — озондан ташкил топган экан.

Озон — ўта нотурғун модда. У тез емирилади. Ёритгичнинг ультрабинафша нурлари таъсиридагина у қайта ҳосил бўлиши мумкин. Афтидан, бу зангори сайёрада ҳам қадимдан озоннинг емирилаётган ва қайтадан ҳосил бўлаётган молекулалари орасида табиий мувозанат мавжуд эди.

Бироқ ҳозир фазогирлар сайёрани ўраб олган озон зирҳи, худди бир вақтлар Нувогапда бўлгани каби, ингичкалашаётганини аниқ кўрдилар. Ҳимоя қобиғига ҳарбий урушлар, ядро ва бошқа қуролларнинг синовлари, чиқинди газлар ва атмосферанинг саноат чиқитлари билан ифлосланаётгани туфайли жиддий футур етаётгадан дегаликлар бехабар эдилар, албатта.

— Биз аборигенларнинг техникавий имкониятларини билмаймиз, — сигнал берди Биринчи Беқиёс. — Эҳтимол, юлдузкезар кемамизни аллақачон пайқашгандир. Дарҳол жўнаб қолганимиз маъқул.

— Аммо... наҳотки маҳаллий мавжудодларни кутаётган халокатдан воқиф этмай кетаверсак?

— Бу — мумкин эмас, биз шуни жуда истаган тақдиримизда ҳам...

— Нега энди?

— Биласанми, мени ҳаммадан ҳайратга солган нарса нима бўлди,— жавоб берди Беқиёс, — йўқ, планетада ҳаёт мавжудлиги эмас, шубҳасиз, бу факт илгариги эътиқодларимни қисман ўзгартиришимни тақозо этади. Мени ҳайратга солган нарса — шу ўзга сайёра олий онг эгаларининг ҳам била туриб хавфга юзма-юз бораётгани бўлди! Олий онгнинг ўз-ўзини инқирозга юз тубан этиши... Наҳот бу Коинотнинг умумий қонуни бўлса?

— Биз бунга халақит бера олишимиз мумкин.

— Йўқ. Иккинчи, биз бунга ожизмиз.

— Нега, ахир? Нима учун? Шунинг учунки, биз ҳатто бирор мамлакатнинг территориясига қўнишга ҳам улгирмаймиз. Бизни осмондаёқ отиб ташлашади. Ахир, уларда ҳаво чегаралари мавжуд. Бизни жосуслар деб қабул қилишади. Нувогап тарихини хотирлагин-а.

—Аммо бизнинг кучли ҳимоя майдонимиз борку.

— Бу майдоннинг аборигенлар қуролига дош бера олишига ишончинг комилми? Мен ишонмайман.

— Биз аввал автомат йўлдошимизни туширамиз, кейин унинг ёрдамида мулоқат ўрнатишимиз мумкин.

— Гап бунда ҳам эмас! Биз қўндик ҳам дейлик. Ҳамма тўсиқларни енгиб ўтиб, умидликлар билан алоқа ўрнатдик ҳам дейлик. Биз уларга таҳдид солаётган хавфнинг моҳиятини уқдириб бердик ҳам дейлик. Лекин бизга қулоқ солишларига, бу хабаримиз айрим гуруҳлар томонидан бизга нисбатан нафрат уйғотмаслигига қандай кафолат бор? Охири бизни сайёра тинчини бузганликда айблаб, умуман йўқ қилмасликларига ким кафил бўла олади?

Иккала фазогир ҳам ўз ўриндиқларида яна сукутга ботишди.

— Биринчи Беқиёс! — мурожаат қилди бир неча дақиқадан сўнг кичик фазогир ўз командирига.

—Нима?

— Кемамизни чинданам ҳаводаёқ ракеталар билан уриб туширишлари мумкин, тўғрими?

— Ҳа, мумкин.

— Ёки сайёрада ўзимизни қатл этишлари мумкин.

— Ҳа.

— Ё бўлмаса, биз ўзимиз кислород туфайли бўғилиб ҳалок бўлишимиз ҳам ҳеч гап эмас.

— Ҳа.

— Лекин биз бирор чора кўрмасдан ҳеч қаёққа кетолмаймиз.

— ...Ҳа... — зўрға сигнал берди Беқиёс.

— Биз уларни кутаётган хавф ҳақида сайёрага хабар етказишнинг йўлини қидирамиз.

— Ҳа.

— Биз уни топишимиз керак. Топамиз ҳам.

— Ҳа.

Ҳожиакбар ШАЙХОВ.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ж. МИРЗАЕВ: Шаҳримизда газета ва журналларда босилган турли мавзулардаги мақолаларни тўплаб бериш хизмати йўлга қўйилган экан. Ана шу хизмат туридан фойдаланиш учун қаерга мурожаат қилиш керак?

Жавоб: Тошкент «Сервис» фирмасининг газета-журнал қирқимлари бўлими ҳамшаҳарларимизга ана шундай хизмат кўрсатади. Бўлим буюртмачи хоҳлаган соҳа ва мавзу бўйича марказий ва маҳаллий газеталардан, шунингдек, иттифоқдош республикалар, областларнинг газеталаридан, турли журналлардан мақолалар тўплаб беради. Сиз бўлим билан бир йилга шартнома тузиб, ўзингизга керакли материалларни мунтазам олиб туришингиз мумкин. Бунинг учун қуйидаги адресга мурожаат этинг: Ленин кўчаси, 75-уй. Телефон номери — 56-55-75.

⁂

Б. ЖАМОЛОВ: Пармомиқ буюмларни химиявий усулда тозалатиш учун «Химчистка» фабрикасининг қайси қабул пунктига мурожаат қилиш керак?

Жавоб: Пар-момиқ буюмларни химиявий тозалаш «Химчистка» фабрикасининг 7-филиалида йўлга қўйилган. Бу ерда буюртмачининг хоҳишига кўра, ёстиқлар ва бошқа буюмларнинг жилдларини янгиларига алмаштириб ҳам беришади. Филиал Энгельс кўчасидаги 60-«а» уйда жойлашган.

⁂

А. ШОКИРОВ: Кейинги пайтда «Памир» сигарети ва «Волна» папироси сотувга чиқарилмаяпти. Бунинг сабаби нимада?

Жавоб: Сиз айтган сигарета ва папирос асосан паст сортли тамакидан тайёрланар эди. Бунинг устига «Памир»да никотиннинг салмоғи икки процентдан ортиқ. «Тошкент» деб аталувчи сигаретада бу кўрсаткич 1,35 процента, «Коинот»да 1,29 процентга тенг. Шу боисдан ҳам Тошкент тамаки фабрикаси «Памир» сигарети ва «Волна» папиросини ишлаб чиқаришни тўхтатди.

⁂

С. ЖАЛИЛОВ: Шаҳримизда янги реклама бюроси очилган экан. Унинг адресини маълум қилсангиз.

Жавоб: Янги реклама бюроси Чилонзор районининг Чилонзор кўчасидаги 85-уйда жойлашган. Бу ерда уй-жойларни алмаштириш, уй ва мебеллар сотилиши ҳақида эълонлар қабул қилинади.

Бюро якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди.

⁂

Ю. ЭРГАШЕВ: Макулатура қабул қилувчи пункт-магазинларга эски қоғозларни топшириб, нодир китоблар учун абонемент олиш мумкинлигини биламиз. Макулатура топшириб. бошқа буюмлар ҳам олиш мумкинми?

Жавоб: Тошкент шаҳар ишлаб чиқариш-тайёрлаш корхонаси—«Вторсырьё» макулатура топширувчиларга белгиланган миқдордаги қоғоз эвазига турли буюмларни бериш йўлга қўйган. Ана шундай буюмлар орасида чинни идишлар, консерва банкалар учун қопқоқлар ва чет элларда ишлаб чиқарилган атир-упалар бор. Макулатура эвазига буюмлар айирбошлашда ҳисоб-китоб ишлари прейскурант бўйича амалга оширилади.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

УЗУМ СИРКАСИ ҚАНДАЙ ТАЙЁРЛАНАДИ?

Ҳурматли редакция! Узум сиркаси ғоят фойдали неъмат, бироқ уни қандай тайёрлаш мумкин, шу тўғрида мутахассис маслаҳатини берсангиз.

Н. ЖАМОЛОВ, пенсионер.

Узум сиркаси иштаҳа қўзғатадиган, ёғли, гўштли, хамирли ва бошқа оғир таомларни тез ҳазмлайдиган, инсон аъзоларини дармондорилар ва турли фойдали жавҳарларга бойитадиган маҳсулот ҳисобланади.

Узум сиркасини хонаки усулда тайёрлаш жуда осон: ёзда узум ғарқ пишган кезларда ҳар хил узумнинг, чумчуқ чўқиган, ари еган, умуман ейишга ярокcиз бўлганларини узиб, банди билан бирга сопол хумчага ёки сирланган кастрюлькага солинаверади, устини ёпиб қўйиб олакўланка жойга қўйилади. Бир неча кун ўтгач, узум ўз-ўзидан эзилиб, қайнай бошлайди, узум ичида жуда майда «пашша»лар пайдо бўлади, ана шу ҳашаротлар узумнинг сиркага айланишини тезлаштиради. Тахминан бир ҳафта ёки ўн кун қайнагандан сўнг, пича туз ташланади-да, қўл билан мижиғлаб эзиб, шарбати 3 —4 марта сузғичдан ўтказилади. Бошқа идишга олиб, эски сиркадан ачитқи солинади. Бунда 5 литр шарбатга 1 ош қошиғида туз ва 5 ош қошиғида сирка етарли бўлади.

Бир-икки кун тургач, лойқаси чўкади, сўнг аста чайқатмасдан шишаларга қуйиб, оғзи маҳкамланади. Мабодо қайнаш давом этаверса, шишаларнинг пўкаги очиб қўйилади. Моғорласа, тозалаб турилади. Сирка қанча узоқ турса, ўткирлиги шунча кучаяди.

Рангини чиройли қилиш учун тиниқ сиркага анор шарбатидан қўшилса ҳам бўлади. Ўзбекистонда Наманган ва Самарқанд боғбонлари тайёрлаган сиркалар энг аъло сифат ҳисобланади.

Карим МАҲМУДОВ,
пазанда.

ҲУЖУМКОР ФУТБОЛНИ ҲАММА СЕВАДИ

Футбол бўйича СССР 43-чемпионатининг якунларига доир

Шундай қилиб, 1980 йилги футбол бўйича мамлакат биринчилиги якунланди. Энг оммавий ўйин ихлосмандлари мутахассислар, тренерлар, спортчиларнинг ўзлари ҳам бу чемпионатга катта умид боғлашган эди. Улар ниҳоят, кейинги йилларда футболимизда юз берган кризисга барҳам берилади деган ниятда эдилар. Олимпиада терма командамизнинг биринчи ўринни олишига, пешқадам коллективларимизнинг Европа кубоги ўйинларида муваффақиятли қатнашиши, ниҳоят, жуда кўп командаларнинг ўйинида юксалиш бўлиши кутилган эди... Бироқ, футбол мавсуми ўзига билдирилган ишончни тўла оқламади. Газетхонларимиз редакцияга хат йўллаб, қўнғироқ қилиб, нима учун бундай бўлганлигини тушунтириб беришни сўрашмоқда. Биз редакцияга келган саволларнинг энг характерлиларини танлаб олдик.

ҲАР ЖИҲАТДАН ҒОЛИБ

Футбол ишқибозлари А. Евсеев, А. Хусанов, Тошкент области Чиноз районидаги М. Маматқулов етакчилик қилаётган механизаторлар бригадасининг аъзолари бу йилги чемпионатда биринчи ўрин учун кураш жиддий бўлмаганлигини афсус билан тилга олдилар. Уларнинг фикрича ўтган йилги мамлакат чемпиони бу йил Киевнинг «Динамо» командасига муносиб қаршилик кўрсата олмади.

Кейинги ўн йил давомида киевлик динамочилар беш марта чемпионлик унвонини қўлга киритишди. Ана шу даврда улар тўрт марта кумуш медаль билан тақдирландилар, бир марта эса бронза медалини қўлга киритишди. Қисқа қилиб айтганда, киевлик футболчилар биринчиликда ҳар йили муваффақиятли қатнашиб келишмоқда.

Бу табиий ҳодисадир. Чунки ўйинчиларни саралаш ва комплектлаш, тактик усулларнинг хилма-хиллиги жиҳатидан киевликлар етмишинчи йилларда барча командалардан устун туришарди. Европа мамлакатлари Кубок эгаларининг кубоги учун ўтказилган турнирда ғолиб чиқиб, биринчи ўринни эгаллаш команда муваффақиятларининг гултожи бўлди. Шундан кейин командага янги ёш ўйинчиларни қабул қилиш муносабати билан орқага кетиш юз берди. Принципиал олиб қараганда бу жараён ҳозир ниҳоясига етди. Командaнинг асосий ўйинчилари аниқлаб олинди, тактик ўйин кўрсатиш услуби тўла шаклланди. Шу боисдан ҳам киевликлар ўзгаларнинг майдонида ҳам ҳужумкор ўйин кўрсатиш имконига эга бўлишди. Киевликлар ҳозир жуда ажойиб ўйин кўрсатишмоқда. Улар майдонда бир-бирини ўрнини босиш, шиддатли ҳужум уюштириш, усталик билан ҳимояланишнинг намунасини кўрсатишмоқда. Командадаги ягона камчилик техник услубларни ўрганишда катта ютуққа эришилмаганлигидир. Худди шу боисдан ҳам кўпгина ҳужумлар ниҳоясига етмай қоляпти.

Шунга қарамасдан, киевлик динамочиларни ҳар жиҳатдан чемпион команда деб аташ мумкин. Улар ҳаммадан кўп ғалабага эришдилар. Мағлубиятлари эса ҳамманикидан кам. Айни пайтда улар бошқа рақиблар дарвозасига энг кўп тўп киритдилар. Ўзларининг дарвозасидан эса энг кам тўп ўтказиб юборишди. Киевликлар чемпионатда ажратилган совринларнинг асосийларини қўлга киритишди. Киевлик футболчилар 12-тур ўйинларидан кейин пешқадамликни қўлга олишган эди. Улар чемпионат якунига қадар биринчи ўринни қўлдан беришмади. Чемпионлик учун асосий даъвогар бўлган «Спартак» билан бўлган учрашувда ҳам маҳорат борасида устун эканликларини намойиш қилишди.

«Спартак» мамлакат биринчилигининг кумуш совриндори бўлди. Бу маҳоратли команда учун орқага кетиш бўлди. Нисбатан команда муваффақиятсизлигини икки сабаб билан исботлаш мумкин. Биринчидан, команданинг кўп ўйинчилари икки фронтда ҳаракат қилишди. Улар мамлакат биринчилигида қатнашиш билан бирга СССР терма командаси составида ҳам ўйнадилар. Бу нарса «Спартак»нинг асосий ўйинчиларига жиддий юк бўлди. Уларнинг маънавий жиҳатдан чарчаб қолишларига сабаб бўлди. Шу боисдан ҳам команда иккинчи давра ўйинларини яхши ўтказа олмади.

Муваффақиятсизликнинг яна бир сабаби командадаги асосий ўйинчиларнинг айримлари ўзларига бўлган талабни сусайтириб юборганлигидадир. Ҳар ҳолда бу йилги мавсумда команданинг Шавло, Черенков, Дасаев сингари пешқадам ўйинчилари ўтган йилдагидек юксак маҳорат кўрсата олмадилар...

ОМАДНИ ҚЎЛДАН БЕРИШДИ

А. Вехоглядов, собиқ футболчи В. Серов, Ходиевларнинг оиласи ва бошқаларнинг редакциямизга йўллаган хатларида шундай савол бор. «Терма командамизнинг Олимпиада ўйинларида яхши қатнашмаганлигини, мамлакатимиздаги етакчи клубларнинг Европа кубоги ўйинлари учун ўтказилган дастлабки тур ўйинларидаёқ мағлубиятга учраганликларининг боиси нимада?».

Олимпиада ўйинларидан кейин жуда кўп мутахассислар ва мухлислар муваффақиятсизликнинг бош сабаби комплектлашда қўпол хатога йўл қўйилганлиги, терма команда составига бир қанча маҳоратли ўйинчилар кирмай қолганлигида деб фикр билдирдилар. Бизнинг назаримизда, терма команда составига барча кучли ўйинчилар тўпланган эди. Бу ўринда жуда кўп ўйинчилар, жумладан, Блохиннинг олимпиада ўйинларида қатнаша олмаганлигининг сабаби улар жаҳон биринчилигининг саралаш ўйинларида қатнашадиган терма командамиз составига киритилганлигини унутмаслик керак. Муваффақиятсизликнинг сабаби ўйинчиларимизнинг ҳал қилувчи учрашувларда уюшқоқлик кўрсата олмаганлигидадир. Иккинчидан, улар қулай вазиятлардан яхши фойдаланишмади.

Шу ўринда Германия Демократик Республикаси терма командаси билан бўлган учрашувни эслаш жоиздир. СССР терма командаси яхши тактик ўйин кўрсатди. Нуқсонсиз ҳимояланиш билан бирга қанотлардан шиддатли ҳужум уюштириб турди. Рақиб команданинг дарвозаси олдида жуда кўп хавфли вазиятлар вужудга келтирилди. Лекин, ҳужумчиларимиз бу вазиятлардан фойдалана олмадилар. Натижасиз ҳужум оқибатда ўйинчиларни хоритиб қўйди. Шунинг учун ҳам қарши ҳужумга ўтган рақиб команда дарвозани нишонга олишга эришди. Шу ягона тўп ўйин тақдирини ҳал қилди. Командамиз ўйинчилари эса ўйинда ўзгариш ясаш учун ўзларида ирода топа олмадилар...

Командаларимизнинг Европа кубоги ўйинларида яхши қатнаша олмаётганликларининг сабаби ҳам шунда. Тўғри, бу учрашувлар мамлакат биринчилиги учун ўтказилаётган учрашувлардан кескин фарқ қилади. Шуниси таажжубланарлики, командаларимиз ана шу учрашувларга махсус тайёргарлик кўришмаяпти. Кўп ҳолларда бўлажак рақиб команданинг ўйини ўрганиб чиқилмайди. Учрашув учун махсус тактик план тайёрланмайди. Ўз кучига ўта ишониш натижасида жуда кўп кўнгилсиз ҳодисалар юз бермоқда. Жумладан, Киевнинг «Динамо» ва Донецкнинг «Шахтёр» командалари Болгариянинг «Локомотив» ва Даниянинг «Локерен» командаларидан анча кучли эди. Шунга қарамасдан, улар курашни давом эттириш ҳуқуқини қўлга кирита олмадилар.

УСЛУБНИ ШАКЛЛАНТИРМОҚДА

Редакцияга келаётган хатларнинг кўпларида «Пахтакор» ҳақида фикр билдирилган. Бу фикрлар турлича. Масалан, газетхон А. Худойназаров команда ўзи учун уч йилга берилган имтиёздан икки йилини натижасиз йўқотганини айтади. Андижонлик бир группа ишқибозлар «Пахтакор» ўйинчиларида жасорат етишмаётганлигини эътироз билан таъкидлашади. Спорт мухлислари М. Ильин, ака-ука Андрей ва Сергей Некрасовлар командага бошқа машҳур командалардаги маҳоратли ўйинчиларни таклиф этиш керак, дейишади. Бундай фикр ва мулоҳазалар жуда кўп. Уларнинг ҳаммасида команда тақдирига қизиқиш сезилиб турибди.

Биз ҳозир команда ўтган йили ва бу йил нечанчи ўрин олганлигини эслатиб ўтирмаймиз. Ҳозир бу бош масала эмас. Энг асосийси, команда ўз ўйин услубини шакллантириш устида ишламоқда.

Бизнинг назаримизда команда машҳур ўйинчилар билан талантли ёш ўйинчилар ўртасида ҳамкорликни йўлга қўйиш устида ишлаб, тўғри қилмоқда. Яновский, Церетели, Мачандзе, Якубик сингари тажрибали ўйинчилар ўйинни ўтказиш ва ҳужумни ташкил қилишда ўз маҳоратларини кўрсатишмоқда. Страшненко, Иванов, Пак, Амриев сингари бошқа ёш ўйинчилар улардан тажриба ўрганишмоқда. Шу ўринда пахтакорчиларнинг москвалик динамочилар билан бўлган ўйинини эсга олайлик. Бир неча тажрибали ўйинчилар майдонга чиқмади. Натижада йирик ҳисобда учрашув бой берилди. Якубик команданинг энг мерган ўйинчиси, Мачандзе эса энг моҳир ташкилотчиси бўлиб қолганлигини эътиборга олиш керак.

Ташвишлиси шундаки, команда составига биринчи ва иккинчи лига коллективларидан қабул қилинган ёш ўйинчилар яхши маҳорат кўрсата олмаяптилар. Уларнинг кўплари талантли футболчилардир. Агар улар ўзларига бўлган масъулиятни оширсалар, машҳур футболчи бўлишлари мумкин. Афсуски, улар ўзларига билдирилган ишончни оқлашмаяпти. Мавсумда ўтказилган бир неча ўйинларда ёшлар рақибнинг жиддий қаршилигига дучор бўлиш билан дарҳол бефарқликка берилиб қолганлигини бир неча бор кўрдик. Жумладан, Нортожиев мавсум бошида жуда яхши ўйин кўрсатди. Кейин эса у жуда суст ўйин кўрсата бошлади. Шунингдек, Амриев, Пак сингари бошқа ёш ўйинчилар ҳам бир хил маҳорат кўрсатмадилар. Ваҳоланки, ҳар доим яхши ўйин кўрсатиш—бу юксак маҳорат белгисидир. Шу боисдан ҳам тренерлар футболчиларни маънавий жиҳатдан тарбиялаш ишига алоҳида аҳамият беришлари лозим.

Тошкентликлар қулай вазиятлардан фойдаланишда, стандарт ҳолатлардан нишонни мўлжалга олишда ҳам оқсамоқдалар.

Командада шунингдек, тактик уюшқоқлик, учрашув давомида шароитга мослашиш ҳислатлари етишмаяпти. Ўйинчиларда иккинчи бўлимда ҳориб қолиш ҳолатлари сезилмоқда.

Шуни айтиш керакки, бу нуқсонларни тузатса бўлади. Назаримизда, «Пахтакор» командаси ҳозир тўғри йўлдан бормоқда. Кўп ўтмасдан у яхши ўйин кўрсатиб мухлисларнинг ишончини оқлашига аминмиз.

В. СТУЛИН.

ФУТБОЛ БУЙИЧА 1980 ЙИЛГИ МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИНИНГ ЯКУНИЙ ЖАДВАЛИ.

Командаларнинг ўрни	Ю	Д	М	Т.Н	О
1. «Динамо» К.	21	9	4	63—23	51
2. «Спартак»	18	9	7	49—26	45
3. «Зенит»	16	10	8	51—43	42
4. «Динамо» Тб	16	7	11	51—32	39
5. МАСК	13	12	9	36—32	36
6. «Шахтёр»	13	9	12	45—40	35
7. «Черноморец»	13	9	12	37—37	35
8. «Арарат»	11	11	12	39—43	32
9. АСК	10	10	13	41—47	32
10. «Динамо» Мн.	11	12	11	41—42	32
11. «Торпедо»	10	11	13	28—32	30
12. «Қайрат»	10	11	13	33—44	30
13. «Нефтчи»	10	9	15	29—41	29
14. «Динамо М.	9	14	11	32—33	28
15. «Кубань»	9	10	15	32—43	28
16. «Пахтакор»	9	8	17	26—43	26
17. «Карпати»	9	8	17	23—46	26
18. «Локомотив»	8	9	17	34—44	25

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

КИНО

9 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УМИДИМИЗ ҚУШЛАРИ» (17, 19.00), «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» — (кичик зал, (16, 18.00) — **Санъат саройи** (телефон 41-39-51).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (18, 20.45, телефон 78-47-25).

«СЎНГГИ ОВ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01). **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 56-15-75), **Қозоғистон** (15, телефон 35-24-92).

«ОРҚАДАН УЗИЛГАН ЎҚ» — **Москва** (жуфт соатларда, телефон 33-05-01).

«КАТТА-КИЧИК УРУШЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ИЗҚУВАР» — **Восток** (18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **Дружба** (жуфт соатларда).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Восток** (17, 19, 21.00).

«ОКЕАНДАГИ КИШИЛАР» — **Искра** (18, 19.45, телефон 39-14-59).

10 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УМИДИМИЗ ҚУШЛАРИ» (11, 13, 15, 17, 19.00), «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» (кичик зал, 12, 15, 16, 18.00) — **Санъат саройи** (телефон 41-39-51).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (12, 15, 18, 20,45, телефон 78-47-25).

«СЎНГГИ ОВ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (11, 12, 13, 14, 15, телефон 35-24-92).

«ОРҚАДАН УЗИЛГАН ЎҚ» — **Москва** (жуфт соатларда, телефон 33-05-01).

«КАТТА-КИЧИК УРУШЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ИЗҚУВАР» — **Восток** (12, 13.30, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **Дружба** (жуфт соатларда).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Восток** (11, 13.30, 17, 19, 21.00).

«ОКЕАНДАГИ КИШИЛАР» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишланади.
БОЛАЛАР УЧУН ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН «ҒУНЧА» ВА «ПИОНЕР» КИНОТЕАТРЛАРИДА 28 ДЕКАБРГАЧА

«ГУЛЛА, ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОН»

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ФИЛЬМЛАР

КИНОФЕСТИВАЛИ ЎТКАЗИЛАДИ

«ҒУНЧА» КИНОТЕАТРИДА

9—10 — «Бошқаларни деб».
12—13 — «Севишганлар».
15—16 — «Генерал Раҳимов».
17—18 — «Инсон қуш ортидан боради».
19—20 — «Қўрқув билмай».
Сеанслар соат 15.30 да бошланади.

«ПИОНЕР» КИНОТЕАТРИДА

9—14—«Эртага чиқасанми?».
15—17—«Аччиқ данак».
18—21—«Таъқиб этилган пойга».
22—24 — «Инсон қуш ортидан боради».
25—28 — «Нафосат».
Сеанслар соат 12, 14 ва 16.00 да бошланади.

Ўзбекистон Кўрлар жамиятининг
МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ САРОЙИДА
31 ДЕКАБРЬ—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

«ҒАРОЙИБ ЭРТАК»

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАЛАРИ ТОМОШАЛАРИ

Программада: цирк артистлари ва уларнинг тўрт оёқли дўстларининг чиқишлари.
Болалар ялмоғиз кампир ва гўзал Василиса, Қорқиз ва Қорбобо ҳамда масхарабозлар билан учрашадилар.

Адрес: Тошкент шаҳри, Волгоград кўчаси, 28«а»-уй.
Телефонлар: 78-86-48, 78-86-01.

ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
«Средазстроймеханизация» трестининг
18-МЕХАНИЗАЦИЯ КОЛОННАСИ
Шумилов станциясида ер устига ётқизиш учун котлован ва траншея қазувчилардан чекланмаган миқдорда

ТУПРОҚ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тупроқ олиб келган самосваллар бутун сутка давомида қабул қилинади ва бульдозер билан планировка қилинади.
Уста Ширин кўчасидан юриб, «Миконд» заводи олдидан Металлистлар кўчасига бурилади ва кўча охиригача бориш керак.
Телефонлар: 53-10-65, 32-06-83.

«УЗПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» трестининг
ЎҚУВ ПУНКТИ
вентиляция системаларининг монтажи бўйича слесарь-вентиляциячилар тайёрлайдиган
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17,5 ДАН 40 ЁШГАЧА БЎЛГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.
Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўм ҳажмида стипендия берилади.
МАШҒУЛОТЛАР— ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.
Мурожаат учун адрес: 700047, Тошкент шаҳри, Ленинградская кўчаси, 19-уй, 3-қават, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР «МИНМОНТАЖСПЕЦСТРОЙ» И «УЗСТАЛЬКОНСТРУКЦИЯ» трестининг
ЎҚУВ ПУНКТИ
газ-электр пайвандчиларни тайёрлайдиган
КУНДУЗГИ 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ва ундан катта ёшдаги 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигитлар ва Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади.
Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.
Қабул қилинганларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ш. Руставели кўчаси, 81-уй. Телефонлар: 53-52-72, 53-51-80.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНСТИТУТИ
институтнинг сиртқи бўлимига кирувчиларни
КЕЧКИ 1,5 ОЙЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш учун 24 сўм ҳақ тўланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Қори Ниёзий кўчаси, 39-уй.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

9 ДЕКАБРЬ—СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.40 Шимол халқлари артистларининг концерти. 18.20 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». Н. Рерих ижоди. 18.45 «Инсон ва қонун». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ. Қирғизистон ССР телевидениесининг программаси. Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев сўзи. «Қуёшдан баҳра олган». Ҳужжатли фильм. «Сени шарафлайман, Қирғизистоним». Санъат усталарининг концерти. 21.30 «Время». 22.30 «Катталар учун контрол иш». 2-туркум. 5-кўрсатув. 22.55 «Дунё воқеалари», 23.10 Ҳиндистон рақслари.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Музикали киоск». 22.30 Тоғ чангиси спорти бўйича жаҳон кубоги. Франциядан олиб кўрсатилади. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Халқаро панорама». 24.00 Москва Давлат филармонияси академик симфоник оркестрининг концерти. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Комариль». Мультфильм. 18.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Гулхан» журнали саҳифаларида. 19.10 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXVI СЪЕЗДИГА ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА. 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар М. Йўлдошева ва Ў. Нуралиев концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.30 Телевизион театр. Б. Бойқобилов. «Тун ва кун». 1-қисм. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Ўқитувчи экрани. «Мустақил ўқиш—педагогик маҳоратни ўстириш формаларидан бири». (рус.). 20.55 «Иллар оша». Телефильм. 21.10 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 22.10 «Цода авлодининг фарзанди». Телефильм (рус.).

10 ДЕКАБРЬ—ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 10.05 Эрталабки гимнастика. 10.30 П. Вирский номли Украина ССРда хизмат кўрсатган Давлат академик рақс ансамблининг концерти. 11.20 «Кинсаёҳатчилар клуби». 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Коряк, Чукотка, Ханти-Манси автоном округлари ташкил топганлигининг 50 йиллигига. Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси: «Ягона оилада», «Шимолни севиб қоласан». 16.15 «Шахмат мактаби». Бошловчилар класси. 16.45 Совет композиторларининг симфоник миниатюралари. 17.10 «Рус тили».

17.30 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.10 «Фан оламида». 18.40 Ҳиндистон бўйлаб». Кинопрограмма. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Талабларингизга биноан учрашувлар». Майкоп шаҳридаги мебель комбинати ишчиларининг саволларига сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов жавоб беради. 20.20 «Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Зита ва Гита». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1-серия. 21.30 «Время». 22.30 «Опера билан учрашув». Телетомошабинлар хатлари асосида.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Рус романси», 22.15 Тоғ чангиси спорти бўйича жаҳон кубоги. Франциядан олиб кўрсатилади. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Ҳужжатли фильмлар программаси. 23.50 А. Эшпай асарлари. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Геометрик оптиканинг қонунлари». Физикадан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Очиқ қалб билан». Ҳужжатли фильм («Узкинохроника»). 12.30 «Геометрик оптиканинг қонунлари». Физикадан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 Телевизион театр. Б. Бойқобилов. «Тун ва кун». 1-қисм. 14.10 «Афсона кишилари». Телефильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Тез юрар Мук». Мультфильм. 18.40 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! Сирдарё балиқчилик хўжалигидан репортаж. 19.00 «Халқ контроли экрани» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Университет» (Тошкент)—«Статиба» (Вильнюс). «Ёшлик» спорт аренасидан олиб кўрсатилади. 20.20 «Чотқол спектрлари». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари. Нурилла Зокиров. 21.30 Москва. «Время». 22.30 Телевизион театр. Б. Бойқобилов. «Тун ва кун». 2-қисм. 23.40 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Француз тили. 20.55 «Бизнинг бош мухбиримиздан» (рус.). 21.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.05 «Николай Кузнецов». Телефильм (рус.).

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат—33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат —32-53-83; қурилиш —32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —32-55-10; адабиёт ва санъат —32-58-81; ахборот —33-28-65; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

9 ДЕКАБРЬ, 1980 й. Р—03407 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2293.